

Samrådsredogörelse

för Tematiskt tillägg till Västerås översiktsplan 2026, TÖP 73
Mark för nya verksamhetsområden

2022-04-29

Innehåll

PLANUPPDRAG.....	3
PLANENS SYFTE.....	3
HUR SAMRÅDET BEDRIVITS	3
Remissen	3
Inkomna synpunkter	4
SAMMANFATTNING AV INKOMNA SYNPUNKTER	4
SAMLAD BEDÖMNING OCH ÄNDRINGAR EFTER SAMRÅDET	4
FÖRSLAG TILL BESLUT	5
HANTERING AV HÅLLBARHETSBEDÖMNINGEN (MKB + SOCIAL OCH EKONOMISK KONSEKVENSANALYS).....	5
SYNPUNKTER PÅ PLANHANDLINGEN.....	6
Statliga och regionala myndigheter, m.m.	6
Närliggande kommuner	11
Kommunala nämnder, Förvaltningar och bolag	14
Organisationer, föreningar m.m.	23
Yttranden avseende Västjädra	24
Yttranden avseende Tunbytorp Hökåsen	28
Yttranden avseende Irsta etapp 2	28
Yttranden avseende Avfart 140 Östanbro	32
BILAGA 1 LÄNSSTYRELSENS YTTRANDE	34

2022-04-29

Planuppdrag

Översiktsplanen i en kommun kan ändras genom ett tillägg för att tillgodose ett särskilt allmänt intresse. Tillägg kan göras för frågor av allmänt intresse som inte tas upp i tillräcklig utsträckning i gällande översiktsplan. Bedömningen är att det allmänna intresset god ekonomisk tillväxt och en effektiv konkurrens (PBL 2 kap 3§) inte tas upp i tillräcklig utsträckning i gällande översiktsplan och att ett tillägg därför är motiverat. Ett tematiskt tillägg får samma status som översiktsplanen och är ett verktyg i den kontinuerliga översiktsplaneringen.

Kommunstyrelsen beslutade 2020-04-29 att ge Stadsledningskontoret i uppdrag, att tillsammans med berörda förvaltningar ta fram ett tematiskt tillägg till Västerås översiktsplan 2026 som visar på lokalisering av nya verksamhetsområden.

Planens syfte

Syftet med det tematiska tillägget till Västerås översiktsplan 2026 är att visa på lokalisering av nya verksamhetsområden i kommunen och ge ett juridiskt stöd för att möjliggöra markförvärv av råmark som kan planläggas som verksamhetsmark.

Hur samrådet bedrivits

REMISSEN

Den 9 juni 2021 beslutade kommunstyrelsen att skicka ut förslag till Tematiskt tillägg till Västerås översiktsplan 2026, TÖP 73, Mark för nya verksamhetsområden, daterad 2021-05-26, på samråd.

Till det tematiska tillägget hör även en hållbarhetsbedömning, benämnd *"Hållbarhetskonnekvensbedömning, Tillägg till Västerås ÖP 2026, Mark för nya verksamhetsområden, TÖP 73"*. Den innehåller en miljökonsekvensbeskrivning av förslaget, en social konsekvensbedömning och en ekonomisk konsekvensbedömning.

Samrådet pågick från 21 juni till 30 september 2021.

Planförslaget har under samrådstiden varit tillgänglig på kommunens hemsida <https://www.vasteras.se/top73> både i pdf-version och som kartberättelse och i stadshusets entré. Samrådet har annonserats i Västmanlands läns tidning och i Västerås tidning samt som webb-nyhet. Remissbrev med information om samrådet, kontaktpersoner med mera har skickats till markägare direkt berörda av planförslaget samt till myndigheter, grannkommuner, nämnder, föreningar och organisationer. Ett digitalt samrådsmöte hölls på kvällen den 26 augusti 2021.

2022-04-29

Innan samrådet informerades även direkt berörda markägare via brev från kommunen och särskilda möten genomfördes med de som ville.

INKOMNA SYNPKUNKTER

Under samrådstiden inkom 119 remissvar varav det stora flertalet är från privatpersoner. Dessa yttranden behandlar huvudsakligen delområde F i samrådsförslaget, Avfart Östanbro.

Inledningsvis ges en mycket kort redogörelse över de vanligaste synpunkterna och en beskrivning av vilka bearbetningar som gjorts efter samrådet. Remissvaren återfinns i slutet av handlingen. Några återges i sin helhet, de flesta har dock sammanfattats. För att ta del av alla yttranden i sin helhet hänvisas till kommunstyrelseförvaltningens diarium, KS 2020-04-29 § 188. Länsstyrelsens yttrande är bilagt samrådsredogörelsen.

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Yttranden som rör planförslaget i sin helhet (från remissinstanser som myndigheter, nämnder, föreningar och bolag) är i huvudsak positiva eller neutrala. Medskicken inför nästa skede handlar om risk för eventuell negativ påverkan på landskapsbild och kulturmiljö samt påpekanden om behovet av att till granskningsversionen av planen vidareutveckla riktlinjer för bevarande av biologisk mångfald samt ekosystemtjänster.

Majoriteten av de inkomna synpunkterna kommer dock från privatpersoner. Huvudsakligen handlar dessa om område F Avfart Östanbro och uttrycker motstånd mot exploatering inom det utpekade området.

Samlad bedömning och ändringar efter samrådet

Utifrån inkomna synpunkter har förslaget förändrats något. Den huvudsakliga markanvändningen och strukturen är dock till stor del densamma. Den största förändringen av planförslaget innebär att ett område, det som i samrådsversionen av planen benämndes som Område F Avfart Östanbro, utgår till granskningsversionen. Dessutom får område Västjädra och område Skästa ändrade avgränsningar till granskningsversionen. Utöver detta har en del förtydliganden och kompletteringar gjorts i handlingarna för att förbättra förslaget och tydliggöra dess konsekvenser.

De viktigaste ändringarna från samrådsversionen av det *Tematiska tillägget till Västerås översiktsplan 2026, TÖP 73, Mark för nya verksamhetsområden* är följande:

- Området vid Avfart Östanbro utgår ur förslaget. Granskningsversionen föreslår därmed sex istället för sju nya verksamhetsområden.

2022-04-29

- Område Västjädra får en annan utbredning till granskningsversionen. Området minskas ner.
- Område Skästa får en annan utbredning till granskningsversionen. Området utökas.
- Kartor och illustrationer har uppdaterats för att överensstämja med det omarbetade förslaget.
- En ny utredning har tagits fram som har granskat de föreslagna områdenas påverkan på landskapsbild och kulturmiljö. Information och medskick från denna utredning har inarbetats i granskningsversionen av TÖP 73.
- Sedan samrådsversionen har detaljplaneuppdrag tagits för området Tunbytorp Hökåsen. En del information från framtagna utredningar inom detaljplaneuppdraget har även inarbetats i beskrivningen av området i TÖP 73.
- Nya riktlinjer avseende bevarande av biologisk mångfald, ekosystemtjänster och ekologiska samband har lagts till i kapitlet *Generella riktlinjer*.
- Nya riktlinjer för gröna ytor som klimatanpassningsåtgärd vid värmeböljor och skyfall har lagts till i kapitlet *Generella riktlinjer*.
- Ny riktlinje avseende hushållande med mark har lagts till i kapitlet *Generella riktlinjer*.
- Redaktionella ändringar avseende meningsbyggnad, stavfel osv har inarbetats i förslaget.

Förslag till beslut

Godkänna samrådsredogörelsen och de föreslagna ändringarna i planen och hållbarhetskonnsekvensbedömningen samt skicka ut det bearbetade planförslaget på granskning.

Hantering av hållbarhetsbedömningen (MKB + social och ekonomisk konsekvensanalys)

Hållbarhetsbedömningen av planen har upprättats av WSP på uppdrag av Västerås stad. Hållbarhetsbedömningen har ändrats och bearbetats i linje med de genomförda ändringarna i planhandlingen.

2022-04-29

Synpunkter på planhandlingen

STATLIGA OCH REGIONALA MYNDIGHETER, M.M.

Länsstyrelsen Västmanlands län (se även bilaga för att läsa yttrandet i sin helhet)

Länsstyrelsen anser att det är positivt att lokaliseringsutredningen har en bred ansats och att ett flertal aspekter har beaktats vid val av områden. Länsstyrelsen kan i det här planeringsskedet inom flera områden inte göra bedömningar av planförslagets konsekvenser eftersom de är beroende av vilka verksamheter som kommer att etablera sig inom de utvalda verksamhetsområdena. Länsstyrelsen ser det som positivt att det framgår av planförslaget att det kommer att behövas fortsatta och fördjupade utredningar inför fortsatt planarbete.

Riksintressen enligt 3 eller 4 kap miljöbalken

Kommunikationer

Länsstyrelsen instämmer i Trafikverkets yttrande. Samtliga verksamhetsområden som pekas ut i tillägget ligger i anslutning till statlig infrastruktur, varav flera av dessa är riksintressen för kommunikationer. Etableringar i områdena kan komma att påverka eller påverkas av infrastrukturen. Länsstyrelsen och Trafikverket välkomnar därför till en dialog i tidigt skede med Västerås kommun vid framtida planarbete för att säkerställa en god framkomlighet och trafiksäkerhet samt ge bästa möjliga förutsättningar för verksamhetsområdena.

***Kommentar:** Dialog har förts med Trafikverket i samband med framtagandet av planförslaget och ytterligare samtal kommer att hållas i samband med fortsatt planering.*

Kulturmiljövård

Enligt förslaget kommer fem riksintresseområden för kulturmiljövården att påverkas av förslaget: Dingtuna-Östjädra (U20), Svartåns dalgång med Skultuna bruk (U19), Badelunda (U25), Irsta (U31) och Östanbro (U28).

Länsstyrelsen ser att även åtgärder utanför riksintresset kan komma att påverka. Det är därför viktigt att en fördjupad kulturmiljöutredning tas fram med en konsekvensanalys för att utreda hur planerade verksamhetsområden kan komma att påverka riksintresse för kulturmiljövården inom och utanför.

***Kommentar:** En ny utredning har tagits fram som har granskat de föreslagna områdenas påverkan på landskapsbild och kulturmiljö. Information och medskick från denna utredning har inarbetats i granskningsversionen av TÖP 73. Området vid Avfart Östanbro utgår ur förslaget. Därmed påverkas inte längre riksintresseområdet Östanbro (U28).*

Naturvård

Länsstyrelsen ser det som positivt att områden med utpekade höga naturvärden har undvikits vid lokaliseringen av områden för ny verksamhetsmark.

2022-04-29

Miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap miljöbalken

Länsstyrelsen har inget att erinra i detta skede av planeringen kring hur frågan om miljö kvalitetsnormer har beaktats. Frågan granskas i efterföljande planering i detaljplaneskedet för att säkerställa att MKN följs.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen har inget att erinra över hur samordning av användning av mark och vattenområden som angår två eller fler kommuner har genomförts i arbetet med TÖP 73.

Hälsa och säkerhet**Buller**

Länsstyrelsen kan i det här skedet när det ännu inte är klart vilka verksamheter som kommer att etablera sig i föreslagna verksamhetsområden inte bedöma förekomsten av buller. Kommunen kommer att ta fram bullerutredningar i samband med efterföljande planeringsskeden. Länsstyrelsens bedömningar för de föreslagna verksamhetsområdena kommer därför att skjutas fram till efterföljande skeden i planeringen.

Länsstyrelsen vill dock redan nu göra följande medskick för Verksamhetsområde G, Tillberga. Här ser Länsstyrelsen en risk för att bullernivåerna vid omkringliggande bostäder kommer att öka väsentligt på grund av godstransporter till och från verksamhetsområdet och omlastning av gods inom området.

***Kommentar:** Riktlinjerna om bullerutredning samt åtgärder har skärpts i planförslaget avseende Verksamhetsområde Tillberga till granskningsversionen.*

Farligt gods

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att det kommer att krävas riskinventeringar och utredningar längs med det allmänna väg- och järnvägsnätet för att minimera risken för skada med anledning av olyckor på riksvägarna och berörd järnvägssträcka då alla dessa är utpekade som transportleder för farligt gods.

***Kommentar:** Den av MBRF och staden framarbetade metoden samt riktlinjer kring skyddsåtgärder till transportleder för farligt gods och väg, kommer att följas i fortsatt planering. För genomförandet av det tematiska tillägget till översiktsplanen kommer detaljplaner att behöva upprättas och i samband med dessa kommer frågan studeras närmare.*

Allmänna intressen**Kulturmiljö**

Länsstyrelsen ser också att en utredning görs för att utreda hur övriga kulturmiljöer, kyrkomiljöer och landskapsbilden kan påverkas av föreslagna verksamhetsområden.

2022-04-29

Länsstyrelsen vill också upplysa om att det i anslutning till de föreslagna verksamhetsområdena finns bevarandeprogram för odlingslandskapet.

***Kommentar:** En ny utredning har tagits fram som har granskat de föreslagna områdenas påverkan på landskapsbild och kulturmiljö. Information och medskick från denna utredning har inarbetats i granskningsversionen av TÖP 73.*

Naturmiljö

Länsstyrelsen kan med det underlag som finns tillgängligt idag inte bedöma vilken påverkan planförslaget kommer att ha på naturmiljön. Vilken typ av verksamheter som kan bli aktuella inom respektive verksamhetsområde är till stor del avgörande för hur naturen kommer att påverkas.

***Kommentar:** Nya riktlinjer avseende bevarande av biologisk mångfald, ekosystemtjänster och ekologiska samband har lagts till i kapitlet Generella riktlinjer. För genomförandet av det tematiska tillägget till översiktsplanen kommer detaljplaner att behöva upprättas för respektive område och i samband med dessa kommer frågan studeras närmare och ytterligare inventeringar göras.*

Relaterad lagstiftning

Fornlämningar

Länsstyrelsen ser att arkeologiska åtgärder behöver genomföras för samtliga områden. För område D: Tunbytorp-Hökåsen (*i granskningsversionen benämnt område 4*) kan eventuellt arkeologi utgå då Länsstyrelsen inväntar resultat från en pågående angränsande arkeologisk utredning.

***Kommentar:** Ny skrivning finns med under kapitlet Generella riktlinjer samt i beskrivningen av område 4 Tunbytorp-Hökåsen.*

Klimatanpassning

Länsstyrelsen ser positivt på att den för tillägget utförda dagvattenutredningen har kartlagt risker för översvämning som är klimatrelaterade i varje utredningsområde samt hur de kan minska eller upphöra.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen ser positivt på att man i den föreslagna planen värnar om naturvärden och att skapa och bibehålla grönstruktur. Begreppet grön infrastruktur innefattar, förutom att värna om människors välbefinnande, även att bevara hänsynskrävande biotoper och förbättra spridningsvägar för hotade arter. Skogsstyrelsen ser gärna att biologisk mångfald prioriteras högre vid planering av grön infrastruktur.

Skogsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter på den föreslagna översiktsplanen och tar inte ställning till olika alternativ.

***Kommentar:** Riktlinjer som rör ekologiska samband, ekosystemtjänster och biologisk mångfald har lagts till under kapitlet Generella riktlinjer.*

2022-04-29

Trafikverket

Samtliga verksamhetsområden som pekas ut i tillägget ligger i anslutning till statlig infrastruktur, varav flera av dessa är riksintressen för kommunikationer.

Etableringar i områdena kan komma att påverka eller påverkas av infrastrukturen.

Trafikverket välkomnar därför till en dialog i tidigt skede med Västerås stad vid framtida planarbete för att säkerställa en god framkomlighet och trafiksäkerhet samt ge bästa möjliga förutsättningar för verksamhetsområdena.

Kommentar: Dialog har förts i samband med framtagandet av planförslaget och ytterligare samtal kommer att hållas i samband med detaljplanering av respektive område. Västerås stad ser fram emot ett fortsatt gott samarbete med Trafikverket.

Luftfartsverket

LFV har i egenskap av sakägare för CNS-utrustning inget att erinra mot tematiskt tillägg till översiktsplanen.

VIKTIGT: I vårt remissvar har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. På grund av nytillkomna satellitbaserade inflygningsprocedurer på Sveriges flygplatser har LFV utökat influensområdet för hinderytor till 90 km från flygplats för att även täcka in de hinderytor som är förknippade med dessa procedurer.

Kommentar: Informationen om utökat influensområde har inarbetats i planförslaget. I övrigt leder inte yttrandet till någon ändring i planförslaget.

Svenska kraftnät

I Västerås kommun har Svenska kraftnät flera ledningar tillhörande transmissionsnätet för el. Svenska kraftnät har ledningsrätt för kraftledningarna som är av betydelse för rikets elförsörjning. Ledningsrätt innebär att åtgärd/verksamhet, inte får vidtas på fastighet som belastas av ledningsrätt. Alla kraftledningar som drivs och förvaltas av Svenska kraftnät har underjordiska installationer. Vid alla typer av markarbeten inom en kraftledningsgata ska Svenska kraftnät rådfrågas om direktiv innan markarbeten påbörjas.

Det planerade verksamhetsområdet Skästa ligger inom en av utredningskorridorerna i Svenska kraftnäts investeringspaket NordSyd (Västeråspaketet). Det är Svenska kraftnäts största investeringspaket för att möta förbrukningsökningar, ersätta de delar av transmissionsnätet som närmar sig slutet av sin livslängd samt vara en viktig del i energiomställningen i Sverige.

Under försommaren har Svenska kraftnät bjudit in till myndighetsdialog med bland annat länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter för samtliga pågående ledningsprojekt kring Västerås. Under hösten 2021 kommer Svenska kraftnät jobba

2022-04-29

vidare med myndighetsunderlaget och utifrån det välja huvudkorridor för de nya ledningarna. Under våren och sommaren 2022 planerar Svenska kraftnät att bjuda in till samråd där allmänheten, berörda fastighetsägare och myndigheter har möjlighet att lämna synpunkter. Svenska kraftnät emotser dialog med kommunen vid planering av verksamhetsområdet Skästa.

Tunbytorp-Hökåsen är utpekat verksamhetsområde i planen och ligger i anslutning till Svenska kraftnäts befintliga ledningar. Utbyggnadsområden i närheten av ledningar kan medföra svårigheter vid eventuella framtida förändringar i transmissionsnätet. Ingen pågående eller planerad verksamhet får utföras på sådant sätt att kraftledningens funktionalitet eller allmänhetens säkerhet riskerar att störas.

***Kommentar:** Eftersom samrådsförslaget för TÖP 73 var ute för samråd samtidigt som myndighetsdialogen om ledningsprojekten runt Västerås finns såklart risk för "krock". Västerås stad har lämnat svar (yttrande daterat 2021-08-03 dnr: KS/2021/01001) till Svenska kraftnät där vi påtalar denna krock mellan utredningskorridor E och område 3 i förslaget för det tematiska tillägget. Till granskningsversionen av planen utökas det föreslagna verksamhetsområdet vid Skästa och plats för planerad ny 400 kV-ledning säkerställs i kommande detaljplaneringsskede. Förstärkning av elnätet är av högsta prioritet även ur kommunens synvinkel.*

Detaljplanering av område 4 Tunbytorp-Hökåsen pågår och Svenska Kraftnät är självklart en viktig remissinstans i det arbetet.

Dialog har förts med Svenska kraftnät inför framtagandet av både samråds- och granskningsförslaget och vi ser fram emot ett fortsatt gott samarbete.

Kollektivtrafikförvaltningen Region Västmanland

Kollektivtrafikförvaltningen vill understryka att Västerås kommun genom dess geografiska läge i det expansiva Mälardalen har mycket goda förutsättningar för hållbar tillväxt. Kollektivtrafikförvaltningen ser positivt på att kommunen bland annat pekar på ett planerat utbyggt resecentrum och järnvägsspårbreddning för möjligheter till ett hållbart och långsiktigt resande och för att utveckla orten utåt. En koppling till kommunens översiktsplaner, regional infrastrukturplanering och trafikförsörjning bör finnas vid lokalisering av nya verksamhetsområden i kommunen.

I handlingen beskrivs att en väl utbyggd kollektivtrafik innebär möjlighet att välja ett mer hållbart sätt för persontransporter. Kollektivtrafikförvaltningen vill lyfta fram att Kollektivtrafiken är en viktig utgångspunkt vid bebyggelseplanering. En aktiv trafikplanering ska finnas i och med att nya områden byggs ut och staden växer så att kollektivtrafiken kan utgöra ett attraktivt och självklart val för resenärer och möjliggöra en god arbetspendling.

2022-04-29

På sidan 45 beskrivs det att det är viktigt att verka för nya hållplatser på befintliga linjer och att arbeta för att kollektivtrafiken byggs ut i takt med att staden växer så att även nya områden redan från början kan försörjas med kollektivtrafik. Kollektivtrafikförvaltningen vill, utifrån att det kan misstolkas som en ambition att lägga till ytterligare hållplatser på befintlig sträckning, rekommendera en annan formulering och aspekt om att det är viktigt med kollektivtrafik med hög framkomlighet och konkurrenskraftiga restider och att det är viktigt att utgå ifrån samt använda och utveckla redan befintligt linjenät så att även nya områden redan från början kan försörjas med kollektivtrafik i och med att staden växer.

I planen framkommer att det ska vara enkelt att gå och cykla.

Kollektivtrafikförvaltningen anser det är av vikt att gång- och cykelvägar ska vara väl utbyggda från bostadsområden och serviceorter, vilket skapar en hållbar mobilitet och minskad miljöpåverkan.

Kollektivtrafikförvaltningen vill på sidan 79 under rubriken "REGIONALA STYRDOKUMENT OCH UTVECKLINGSPLANER lägga in

Trafikförsörjningsprogrammet för Västmanland som antogs av Regionfullmäktige 2021-09-21.

***Kommentar:** Planförslaget har till granskningsversionen förändrats utifrån Kollektivtrafikförvaltningens yttrande.*

Avseende kommentaren om koppling till kommunens översiktsplan vill vi förtydliga att planförslaget är ett tematiskt tillägg till den nu gällande översiktsplanen. Mer om kopplingen mellan planförslaget och den gällande översiktsplanen ÖP 2026 finns att läsa i kapitel 13 i planhandlingen.

Mälardalens högskola

Mälardalens högskola bifaller förslag till tematiskt tillägg till översiktsplanen, Mark för nya verksamhetsområden, TÖP 73, med tillhörande hållbarhetskonsekvensbedömning.

***Kommentar:** Yttrandet leder inte till någon ändring i planförslaget.*

NÄRLIGGANDE KOMMUNER

Hallstahammars kommun

Sju nya områden föreslås som lämpliga för verksamheter och industri. Ett av områdena ligger i anslutning till Västjädra trafikplats längs E18 och riksväg 56 nära kommungränsen till Hallstahammar. Platsen bedöms vara mycket bra för att etablera verksamheter på, med ett bra transport- och skyltläge och inget behov av utbyggnad av väginfrastruktur. På sikt bör möjligheten att anordna gång- och cykelväg till Dingtuna utredas. Verksamhetsetablering på platsen bedöms kunna stärka både lokal och regional arbetsmarknad med anledning av närhet till

2022-04-29

Hallstahammar och Kvicksund. Övriga områden är Sättra västra (nära det planerade nya bostadsområdet Sättra), Skästa (något längre norrut i direkt anslutning till RV 66), Tunbytorp-Hökåsen (i direkt anslutning till Gryta avfallsanläggning), avfart Irsta etapp 2 (i direkt anslutning till det redan planerade verksamhetsområdet vid avfart Irsta) samt trafikplats Östanbro (i direkt anslutning till E1 8).

Samhällsbyggnadsenheten anför i skrivelse den 19 augusti 2021 bland annat att de verksamhetsområden som föreslås är lämpliga och ligger strategiskt placerade för att dra nytta av befintlig infrastruktur. För Hallstahammars del ser vi extra positivt på en utveckling kring Västjädra som skulle innebära att Hallstahammar och Västerås närmar sig varandra ännu mer. En eventuell framtida gång- och cykelväg mellan Dingtuna och Västjädra är absolut intressant och skulle kunna vara en del i att skapa möjligheter att på ett säkert sätt kunna cykla sträckan Västerås-Kolbäck.

Tekniska nämnden, bygg- och miljönämnden och kultur- och fritidsnämnden har beslutat att man inte har något att erinra mot tematiskt tillägg till Västerås Översiktsplan.

Kommunstyrelsen beslutar att uttala följande:

Hallstahammars kommun har noterat att man på markanvändningskarta på sid 8 ritat in ett utredningsområde för en framtida järnväg öster om väg 56. Detta är inget som avhandlas i det tematiska tillägget men vi vill understryka att en sådan dragning av järnvägen skulle få mycket stora konsekvenser för Hallstahammars kommun och dess invånare. För oss är det av största vikt att bibehålla goda tågkommunikationer med Västerås, Kvicksund och Eskilstuna. Uven är i dagsläget det enda tåg som stannar i Kolbäck då tågen mellan Stockholm-Örebro inte längre stannar när de passerar, samt att man i övrigt inte har något att erinra mot tematiskt tillägg till Västerås Översiktsplan.

***Kommentar:** Vi tackar för medskick och förslag. Till granskningsversionen av planen har den föreslagna utbredningen av området vid Västjädra ändrats och minskats ner. Området är dock fortfarande intressant och ändrad markanvändning kan komma att utredas i kommande planarbeten. Utredningskorridoren för framtida järnväg är en del av den antagna översiktsplanen Västerås Översiktsplan 2026 och innehållet i denna förändras inte utav det tematiska tillägget för ny verksamhetsmark. Till granskningsversionen av TÖP 73 har kartorna förtydligats.*

Eskilstuna kommun

Tillgång till verksamhetsmark är betydelsefullt för en kommuns utveckling. Med beaktande av att ett av TÖP:ens syften är att innefatta ekonomiska och sociala aspekter vore det bra om TÖP:en innehöll ett mer utvecklat resonemang kring

2022-04-29

kommunens uppskattade behov av arbetstillfällen och bedömningar av vilken typ av verksamhetsområden som därmed behövs för att möta behovet. Resonemanget kan också redovisa vilka kommunala styrkor och förutsättningar som finns. De föreslagna verksamhetsområdena är spridda över kommunen. TÖP:en kan utvecklas med skrivningar kring fördelar och nackdelar med den valda strukturen.

Det är positivt med en helhetssyn, både vad gäller lokalisering och konsekvenser av föreslagna lokaliseringar. Verksamhetsmark för med sig annan utveckling och har därmed ofta stor påverkan på närområdet. Beskrivningarna kring servicenoder och hur deras utveckling i sin tur påverkar närmiljön, boende, transporter och behov av service behöver beaktas och beskrivas i TÖP eller ÖP. Det är viktigt att de båda dokumenten håller samman sådana frågor och bedömningar, både ur ett tids- och utvecklingsperspektiv.

Eskilstuna kommun noterar att inget verksamhetsområde ligger i riktning mot Eskilstuna. Det kan ändå vara bra om TÖP:en behandlar eventuellt ökade transportflöden i riktning mot Eskilstuna och vilka konsekvenser mer verksamhetsmark inom Västerås kommun kan ha på behov av utveckling av infrastruktur som väg och järnväg.

***Kommentar:** Vi tackar för medskick och förslag. Frågorna kommer att utvecklas ytterligare i den nya översiktsplan för hela kommunen som är under framtagande.*

Sala kommun

Sala kommun är positiva till förslaget för ett tematiskt tillägg till Västerås översiktsplan 2026. Detta framförallt på grund av följande:

- Vi bedömer att planförslaget skapar förutsättningar för etableringar och arbetstillfällen. Det är positivt för såväl Sala och Västerås som för regionen i stort.
- Områdena är väl placerade i samband med befintlig infrastruktur och har därför goda förutsättningar ur ett logistikperspektiv, som även kommer att kunna gynna Sala och Salas invånare.
- Vi bedömer att planförslaget är positivt för Sala i ekonomisk synpunkt, då det bidrar till näringslivsutveckling och skapar nya arbetstillfällen för Västerås såväl som för Sala kommuns invånare.
- Att tilläggsförslaget inte medför en direkt negativ påverkan på kulturmiljö, rekreation eller naturmiljö i Sala kommun.
- Att planförslagets preliminärt bedöms innebära en låg risk kopplat till transport av farligt gods på väg och järnväg.

2022-04-29

I och med att det tematiska tillägget innebär fler arbetsmöjligheter och en ökad trafik inom men även utanför kommunen, så vill vi uppmärksamma Västerås stad att överväga följande:

- Vi vill uppmuntra till att använda verktyget gröna resplaner i detaljplaneringen av dessa verksamhetsområden och hållbara resplaner för verksamhetsområdena, så att invånarna på ett hållbart sätt kan ta sig till jobbet, inom kommunen såväl som från omkringliggande kommuner.
- Vi föreslår att en riskutredning genomförs om hur den ökade trafiken kan medföra större risk för olyckor och därmed bland annat föroreningar i mark och vatten.
- För att minimera risken för grundvattnet föreslår vi att Västerås stad även bör gå vidare med en utredning om huruvida förslaget för det tematiska tillägget kan komma att påverka grundvattnet, framförallt i Badelundaåsen.

Sala kommun vill gratulera Västerås stad till ett väl genomfört tematiskt tillägg till Västerås översiktsplan 2026 och önskar lycka till i det framtida arbetet.

Kommentar: Vi tackar för medskick och förslag. En utredning med tillhörande förslag på riktlinjer för skydd av vattentäkterna är under framtagande av Mälarenergi. I samband med arbetet med den nya översiktsplanen för hela kommunen kommer denna utredning finnas med som ett viktigt underlag. Utifrån det utredningsmaterial som vi har tagit del av hittills medför de föreslagna verksamhetsområdena inga risker för Badelundaåsen men detta är självklart en fråga som kommer bevakas ytterligare även i detaljplaneskedet.

Strängnäs, Surahammars och Enköpings kommuner fick även de planen på remiss men har inte inkommit med några yttranden.

KOMMUNALA NÄMNDER, FÖRVALTNINGAR OCH BOLAG

Individ- och familjenämnden

”Individ- och familjenämnden ser ingen anledning att utifrån nämndens ansvarsområde komma med några ändringar eller tillägg utan tillstyrker tillägget till Västerås översiktsplan.”

Kommentar: Yttrandet medför inga ändringar av planförslaget.

Vård- och omsorgsförvaltningen

Ingen erinran.

Kommentar: Yttrandet medför inga ändringar av planförslaget.

2022-04-29

Fastighetsnämnden och Teknik- och fastighetsförvaltningen

Teknik- och fastighetsförvaltningen (TFF), som lyder under fastighetsnämnden, anser att det är ett väl genomarbetat förslag som har tagits fram och ser positivt på detta.

Det är mycket angeläget att få fram detta tematiska tillägg (TÖP 73) till översiktsplanen, mark för nya verksamhetsområden, och TFF påpekar vikten av att processen löper på enligt tidplan för att ge stöd för att ta fram detaljplaner för nya verksamhetsområden i Västerås.

Fastighetsnämnden har stadens samlade fastighetsägaransvar, vilket omfattar till exempel köp av fastighet eller fastighetsdel. Det är angeläget att genom TÖP 73 ge juridiskt stöd för att möjliggöra markförvärv inom föreslagna områden där staden inte har rådighet. TFF vill dock betona vikten av att samtliga berörda nämnder, förvaltningar och bolag arbetar tillsammans med genomförandet av TÖP:en.

Det saknas förslag på riktlinjer kopplat till energieffektivisering eller klimatvänliga byggmaterial. Det kan därför övervägas komplettering av de generella riktlinjerna avseende detta. Att det nya som byggs blir yt- och energismart och effektivt ur energi- och klimatsynpunkt är viktigt för att bidra till en långsiktigt hållbar utveckling.

I kapitel 10 redogörs för förutsättningar och allmänna intressen. Texten under rubriken Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet bör omformuleras. Påståendet att Västerås översiktsplan 2026 omfattar riktlinjer för bostadsförsörjningen stämmer inte. Riktlinjer för bostadsförsörjningen, enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, delas i Västerås in i två delar - Program med mål och indikatorer samt Handlingsplan med åtgärder. Programmet antas av kommunfullmäktige varje mandatperiod och handlingsplanen tas fram av fastighetsnämnden för en tvåårsperiod och antas av kommunstyrelsen.

Riktlinjerna är vägledande vid tillämpningen av plan- och bygglagen. Det stämmer dock att riktlinjerna inte bedöms påverkas av planförslaget. De föreslagna platserna för näringslivsmark är inte aktuella för bostäder. Däremot kan behovet av mark för bostäder öka med mer yta för näringslivets behov. I kapitel 13. Koppling till Västerås översiktsplan 2026 och tilläggets förhållande till strategier i ÖP 2026 redovisas gällande strategin Bostäder för alla. Det konstateras där att "Nya verksamhetsområden innebär nya arbetstillfällen som medför ett ökat behov av ett utbud av blandade boendeformer för de som arbetar här."

Kommentar: Planförslaget har ändrats i enlighet med yttrandet.

Tekniska nämnden och Teknik- och fastighetsförvaltningen

Förvaltningen ser att det är tydligt att en gedigen undersökning legat till grund för placeringen av de nya verksamhetsområdena. Det är positivt att områdena är

2022-04-29

strategiskt placerade intill befintlig infrastruktur, vilket underlättar tillgängligheten till områdena och gör att transporter kan ske på ett hållbart och logistiskt smart sätt. Det minskar även risken för skapandet av nya barriärer för flora och fauna. Ytterligare en positiv aspekt är att man i framtagandet av potentiella lägen, tagit hänsyn till höga naturvärden och värdefull jordbruksmark.

Precis som det påpekas i hållbarhetskonsekvensbedömningen, så saknar förvaltningen åtgärder för naturvärden i dokumentets riktlinjer och hänsyn. Med tanke på att man har riktlinjer för arkitektur och gestaltning, så borde det även finnas riktlinjer för att gynna naturvärden.

Genom att integrera och stärka den befintliga naturen i respektive område kan man komma en bit på vägen när det gäller ekologisk hållbarhet. Förvaltningen saknar hur de nya verksamhetsområdena ska försörjas med grönstruktur, hur den förlorade grönstrukturen ska kompenseras för och hur ekosystemtjänster ska nyttjas. Inom två av de föreslagna verksamhetsområdena finns det enligt hållbarhetskonsekvensbedömningen våtmarksområden som kommer att gå förlorade, vilket kräver kompensationsåtgärder. Att bevara och återskapa våtmarker är aktuellt ur många olika aspekter som exempelvis vattenrening och -fördröjning, kolsänka, grundvattenbildning biologisk mångfald. Den skogsmark som tas i anspråk förlorar inte bara kol bunden i timmer, utan även sin kolbindande förmåga i marken.

Biotopförbättrande åtgärder och åtgärder som gynnar biologisk mångfald ser förvaltningen viktigt finns med under planeringen och genomförandet av de nya områdena. Här bidrar förvaltningen gärna med kunskap i arbetet med att ta fram åtgärder.

Att nyttja de nya ytorna effektivt blir en viktig faktor för att begränsa storleken på naturmark som behöver tas i anspråk. Utifrån detta ser förvaltningen att det bör ställas krav på utformning och byggande som ger så litet ytmässigt och ekologiskt fotavtryck som möjligt.

De flesta utpekade områdena ligger i anslutning till vägar där Trafikverket är väghållare och kommunen saknar rådighet över exempelvis nya anslutningar och passager. Genom att förlägga områden på båda sidor av en väg uppstår behov av att korsa vägen på ett säkert sätt. Områdena har i många fall bristfälliga möjligheter att ta sig till med kollektivtrafik eller cykel, vilket påpekas i hållbarhetsbedömningen. En förbättrad tillgänglighet bör eftersträvas för att följa strategierna i gällande översiktsplan, särskilt för de föreslagna områden som ligger i närheten av befintlig bebyggelse och tätorter. Detta kommer medföra kostnader för tekniska nämnden för såväl byggande som drift. Flertalet av åtgärderna som krävs har inte staden, som tidigare påtalat, egen rådighet över.

Slutligen ser förvaltningen kartorna i dokumentet som svårtydda. Vissa lager framträder kraftfullt medan andra, exempelvis tätortsgränserna försvinner i bakgrunden, vilket gör det svårt att läsa kartan. För att underlätta

2022-04-29

orienterbarheten bör även samtliga översiktsskator kompletteras med de föreslagna områdenas bokstavs-beteckningar A-F.

Kommentar: Planförslaget har delvis ändrats i enlighet med yttrandet.

Nya riktlinjer avseende bevarande av biologisk mångfald, ekosystemtjänster och ekologiska samband har lagts till i kapitlet Generella riktlinjer.

Effektivt markutnyttjande finns redan med som riktlinje.

Till granskningsversionen har ett område (Avfart Östanbro) tagits bort och de föreslagna verksamhetsområdena vid Västjädra och vid Skästa har ritats om. Kartorna har förtydligats till granskningsversionen av planen.

Miljö- och konsumentnämnden

Miljö- och konsumentnämnden har i tidigare remissvar vid framtagandet av Handlingsplan för att tillgodose behovet av mark för näringslivet i Västerås framhållit vikten av att identifiera och inventera lägen lämpade för störande verksamheter med stor omgivningspåverkan och ser positivt på att TÖP 73 tas fram. Nämnden anser att det i en växande stad är viktigt att även göra plats för verksamheter som kan ha en störande omgivningspåverkan.

Miljö- och konsumentnämnden anser att det är positivt att de föreslagna nya verksamhetsområdena lokaliseras nära större vägar. Genom detta lägger man verksamhet som genererar omgivningspåverkan i ett område som redan är påverkat av vägtrafik, och minimerar samtidigt trafik som kan generera störande omgivningspåverkan utmed anslutningsvägar. Denna positiva effekt skulle ytterligare kunna lyftas i TÖP 73. Miljö- och konsumentnämnden tycker också att det är bra att det i förslaget inte föreslås handel i de nya verksamhetsområdena. Nämnden anser inte att nya externa handelsområden längre bort från staden bör etableras.

För de områden där det finns närliggande bostäder anser miljö- och konsumentnämnden att detta bör nämnas i områdesbeskrivningen. Närliggande bostäder nämns genomgående under rubriken buller, men eftersom anpassning av områdena är viktigt även för att minimera andra störningar bör närliggande bostäder nämnas redan i områdesbeskrivningen. Miljö- och konsumentnämnden vill framhålla att även utredning av annan risk för omgivningspåverkan än buller kan komma att behövas för de verksamhetsområden där det finns närliggande bostäder. s. 14 "Förekomst av grundvatten" räknas upp som en av de aspekter som beaktats i lokaliseringsutredningen. Eftersom grundvatten finns överallt bör det specificeras vad som menas. Formuleringen skulle istället kunna vara "förekomst av värdefull grundvattentillgång" om det är det som avses.

s. 19 Färgvalet skulle kunna ses över så att det blir lättare att se skillnad på de olika blå färgerna i kartan.

s. 32 I stycket om miljö kvalitetsnormer för luft skulle de meningar som börjar "En reviderad version" respektive "Ett av målen" kunna tas bort. I stället föreslår miljö- och konsumentnämnden att en mening om att handlingsplanen dels är ett verktyg för att övervaka och åtgärda luftföroreningar där det behövs, dels en hjälp

2022-04-29

vid planering och utveckling för att möjliggöra ett hållbart byggande för framtiden läggs till.

s. 50 Angående formuleringen "ett förändrat klimat med ökad nederbörd medför behov av att minska andelen hårdgjorda ytor och istället föreskriva mer genomsläppliga material" anser miljö- och konsumentnämnden att det bör framgå att det för vissa typer av verksamheter, t ex med uppställning och lagring utomhus, är olämpligt med genomsläppliga material inom verksamhetsområdet eftersom det kan leda till att förorenat dagvatten infiltrerar och förorenar mark och grundvatten. Detta ställer andra krav på omhändertagande och rening av dagvattnet.

I beskrivningen av området i Tillberga på s.74–75 finns det befintliga elljusspåret nämnt både i texten och på kartan över området. Miljö- och konsumentnämnden anser att även det elljusspår som finns i området vid det föreslagna verksamhetsområdet Tunbytorp-Hökåsen bör finnas med i kartan på s.63 och nämnas i områdesbeskrivningen för detta område.

s. 83 I avsnitt 17 Beroenden av andra planer och projekt bör även Handlingsplan för åtgärder mot buller från fordonstrafik 2019–2021 nämnas.

Hållbarhetskonskvensbedömning

I beskrivningen av miljö kvalitetsnormer för vatten anser miljö- och konsumentnämnden att även det handläggarstöd för bedömning av MKN för vatten som tagits fram i staden skulle kunna nämnas.

Sida 12 Här finns en ofullständig mening, "samtliga grundvattenförekomster i kommunen har både god kemisk och kvantitativ status, men i vissa grundvattenförekomster i kommunen är miljögifter...".

Kommentar: Planförslaget har ändrats i enlighet med yttrandet.

Vafab Miljö

"VafabMiljö har tagit del av rubricerat ärende. Vi noterar att de synpunkter vi framförde under framtagandet av förslaget angående skyddszon runt Gryta avfallsanläggning samt gasledningens läge gällande område Tunbytorp-Hökåsen, har tagits i beaktande. I övrigt har vi inga synpunkter."

Kommentar: Yttrandet leder inte till någon ändring i planförslaget.

Mälarenergi

Mälarenergi har tagit del av handlingarna och lämnar följande svar.

Hållbarhet:

Inget att erinra.

ME Värme:

Teknisk infrastruktur sida 36 angående fjärrvärme, finns en del uppdateringar. (kursiv text från TÖP 73, svar i vanlig text som vi önskar att den kompletteras) *I de flesta utredningsområden finns inte fjärrvärme idag men i närheten av Tunbytorp-Hökåsen och Tillberga finns befintligt fjärrvärmenät som går att bygga ut och ansluta de nya områdena till.* Inget att tillägga.

2022-04-29

I samband med exploatering av den nya stadsdelen Sätra kommer fjärrvärmenätet byggas ut. Detta kommer ske inom de närmaste åren, med beräknad byggstart redan 2021/2022. Därmed är bör det även vara möjligt att ansluta det föreslagna verksamhetsområdet Sätra västra till fjärrvärmenätet i närtid och vi ökar med det även effekten ut mot kommande exploatering på handelsområdet Erikslund samt säkerställer redundans i fjärrvärmenätet för ökad leveranssäkerhet.

Utredning pågår hos Mälarenergi om det går att dra kulvert för fjärrvärme längs med E18 till Enköping. Detta har dock ett långt tidsperspektiv men medför fördelar för utredningsområdet vid Trafikplats Östanbro. Inget att tillägga och utredning pågår men väldigt långt fram i tiden för ev. en fjärrvärmeledning till Enköping.

Fjärrvärme bör även vara möjligt att ordna till det föreslagna området vid avfart Irsta då området kan anslutas till det lokala närvärmenätet i Irsta till fjärrvärmenätet i Västerås. För att en sådan utbyggnad av fjärrvärmenätet kan vara aktuell så måste 100% av kommande exploaterar ansluta till fjärrvärmenätet för att det ska bli ekonomiskt hållbart för Mälarenergi då det är en väldigt stor investering, det måste säkerställas innan utbyggnad av fjärrvärmen kan påbörjas. Om det inte är möjligt kommer det att få negativa effekter på vårt elnät som blir onödigt belastat p.g.a. uppvärmning med el.

En stor fördel med fjärrvärme i verksamhetsområden är att verksamheterna då inte använder elenergi för uppvärmning av lokaler. Mälarenergi producerar kraftvärme vilket både gynnar ett hårt belastat elnät och vi får en närproduktion av el p.g.a. kraftvärmen samt möjliggör kommande exploatering samt den ökade elektrifieringen som sker i samhället nu och framåt. Viktigt att ha dialogen med Mälarenergi i tidigt skede för planering av teknisk infrastruktur för att hålla de tidplaner som önskas i kommande planer (utredningsområdena).

Från punkt 15 "Nya Verksamhetsområden";

A, Trafikplats Västjädra;

Inget att erinra/kommentera.

B, Sätra Västra

Möjlighet till utbyggnad av fjärrvärme är möjlig för kommande byggnation, dialog med Mälarenergi i väldigt tidigt skede är nödvändigt för samplanering, kapacitetsbehov och utbyggnad av fjärrvärmenätet till aktuellt område.

C, Skästa

Inget att erinra/kommentera.

D, Tunbytorp-Hökåsen

Fjärrvärme finns i närliggande område och kräver utredning av Mälarenergi om möjligt att förse området med fjärrvärme. Samma som med avfart Irsta så måste vi säkerställa kommande effektbehov samt att framtida exploatörer ansluter sig till fjärrvärmenätet för att säkerställa investeringen i framtida utbyggnad av fjärrvärmenätet.

E, Avfart Irsta etapp 2

Samma svar som i texten från sidan 36 gällande Irsta etapp 1, det förutsätter att Mälarenergi har byggt ut fjärrvärmenätet till etapp 1 och att alla

2022-04-29

näringslivsetableringar ansluter sig till fjärrvärmen för att vi ska kunna förse etapp 2 med fjärrvärme annars inte aktuellt med utbyggnad.

F, Trafikplats Östanbro

Inget att erinra/kommentera.

G, Tillberga

Fjärrvärme finns i närliggande område och möjligt att förse kommande verksamhetsområde med fjärrvärme är möjligt, utredning av Mälarenergi bör göras för framtida effektbehov så kapacitet till området säkerställs i god tid varav dialog med kommande byggherrar är nödvändigt i tidigt skede.

Kommentar: Föreslagna redaktionella ändringar avseende meningsbyggnad, stavfel osv har inarbetats i förslaget. Avfart Östanbro utgår ur förslaget till granskningsversionen av planen. Fortsatt dialog kommer att ske i samband med kommande planering.

ME Vatten:

AO Vatten har mejlat sina synpunkter (kommenterat i TÖP- dokumentet) direkt till Stadsbyggnadsförvaltningen.

Kommentar: Redaktionella ändringar avseende meningsbyggnad, stavfel osv har inarbetats i förslaget.

Fibra AB:

Fibra har möjlighet att ansluta samtliga områden.

Vi kan behöva anlägga noder för aktiv utrustning samt dra matning fram till dessa. Västjädra samt Östanbro är största utmaningen men går helt klart att lösa. Vi finns i närområdet på övriga.

Kommentar: Avfart Östanbro utgår ur förslaget till granskningsversionen av planen. Den föreslagna utbredningen av området vid Västjädra har ändrats och minskats ner.

ME Elnät AB:

Mälarenergi Elnät har följande kommentarer rörande samrådshandlingen:

Teknisk försörjning, Elnät och kraftförsörjning s.35–36:

Avsnittet skulle behöva kompletteras med att Västerås Stad och Mälarenergi Elnät tillsammans behöver ta fram en strategi för hur det framtida elnätet i Västerås ska se ut m.a.o. de etableringar som kan tänkas ske framöver.

Avsnitt 15:**A. Trafikplats Västjädra**

Andra stycket: För Mälarenergi Elnät passar området dåligt för effektkrävande verksamheter med befintliga nätutvecklingsstrategier. Det finns omkring 1 MW att tillgå i dagsläget i befintlig struktur. Om större effekter efterfrågas till området så behöver Västerås stad och Mälarenergi Elnät tillsammans strategiskt ta diskussioner om detta för att få med det i utvecklingsplanerna för elnätet

2022-04-29

framöver, då det bl.a. kan påverka placeringen av framtida mottagningsstationer i den västra delen av staden.

B. Sätra västra

Inga kommentarer.

C. Skästa

S. 60, andra stycket. Vad avses med "När Svenska Kraftnäts anläggande av ny stamnätstation norr om Munga är genomförd (2030) bedöms det vara möjligt att förlägga även verksamheter med behov av ett högre kraftuttag här, förutsatt att även Vattenfalls och/eller Mälarenergis nät byggs ut för att kunna nyttja möjligheterna med den nya stationen till fullo."?

Marken är belägen i nära anslutning till regionnätet, vilket underlättar etablering av anslutningar som sker direkt till regionnätet (således mycket höga effekter). Befintligt lokalnät i området är dimensionerat efter befintlig förbrukning som är på landsbygden där idag. En etablering i detta område behöver därmed motivera en ny mottagningsstation för Mälarenergi Elnät eller en anslutning direkt mot regionnätet.

D. Tunbytorp-Hökåsen

Det bör förtydligas vad sista meningen i första stycket syftar på, "Detta kräver lite längre framförhållning".

S.66, sista punkten. Denna punkt gäller generellt och inte enbart detta område. Punkten skulle förslagsvis kunna ingå i texten om Teknisk försörjning på sidan 35–36 istället.

E. Avfart Irsta del II

Första stycket. Elnätet nämns inte specifikt. Det är svårt att ansluta området, då det är långt till närmsta mottagningsstation. Lösningen för etapp 2 beror på etapp 1, då effektbehoven i området påverkar vad som krävs. Kan en ny mottagningsstation i närheten motiveras av etableringarnas storlek? I så fall av Mälarenergi eller Vattenfall? Osäkert i dagsläget.

F. Trafikplats Östanbro

Det framgår av samrådshandlingen att området är lämpligt för verksamheter som ansluts direkt till regionnätet, men det framgår inte att det däremot är svårt med exploateringar på lokalnätetsnivå för Mälarenergi Elnät då det är i utkanten av vårt nätområde.

G. Tillberga

Inga kommentarer. Området ingår ej i Mälarenergi Elnäts nätområde.

Kommentar: Föreslagna redaktionella ändringar avseende meningsbyggnad, förtydliganden osv har inarbetats i förslaget. Avfart Östanbro utgår ur förslaget till granskningsversionen av planen. Den föreslagna utbredningen av området vid Västjädra har ändrats och minskats ner. Området är dock fortfarande intressant och ändrad markanvändning kan komma att utredas i kommande planarbeten. Området vid Skästa utökas till granskningsversionen. Fortsatt dialog kommer att ske i samband med kommande planering. En gemensam strategi för utvecklingen framöver blir en viktig del i arbetet med kommande översiktsplan.

2022-04-29

Vattenfall Eldistribution

Vattenfall Eldistribution innehar elnätansläggningar inom Västerås kommun bestående av både regionnät och även lokalnät i vissa delar av kommunen. Spänningsnivåerna går från 132 kV till 0,4 kV, både luftledning och markkabel. Placeringarna av verksamhetsområdena sett ur regionnätets perspektiv är bra där vi har befintliga ledningar men även i framtiden kommer ju fler ledningar i området, speciellt område D (Tunbytorp-Hökåsen). För lokalnätets del i område D ligger huvuddelen av området utanför vårt koncessionsområde, i framtiden kan lämpligen detta ses över och eventuellt justera gränserna så att det blir en nätägare i området.

Vattenfall Eldistribution noterar följande i planhandlingarna: *”Riktigt effektkrävande verksamheter med tidsperspektivet 2030 behöver därmed ligga i direkt anslutning till Vattenfalls regionnätledning och mottagningsstationer eller Mälarenergis mottagningsstationer.*

Vad det gäller Vattenfalls regionnät och lokalnät så kommer vissa linjer enligt Vattenfall att spänningshöjas i framtiden och det är inte heller säkert att linjerna på lång sikt kommer att gå där de går idag. Kortsiktiga lösningar kan vara möjliga att utreda i vissa lägen, utifrån framtida förändringar och en mer långsiktig planering.” Vattenfall Eldistribution vill trycka på vikten av att bli kontaktade i ett tidigt skede när detaljplaneringen av områdena startar. I översiktsplanen måste hänsyn tas till att det krävs både nya och förändrade intrång i geografin för att framtidssäkra den del av infrastrukturen som berör eldistribution. Vi ser positivt på att detta bör utredas ytterligare i dialog med oss, något som Västerås kommun också nämner: *”Möjlighet att försörja området med högre elnätkapacitet på lång sikt bör utredas vidare i samråd med Mälarenergi och i de fall det handlar om anslutning till regionnätet med Vattenfall.”*

Teknikvalet mellan markkabel och luftledning styrs av elnätsbolagets ansvar att bygga ett säkert, tillförlitligt och effektivt elnät. Slutligt teknikval, utformning och lokalisering bestäms under tillståndsprocessen dvs när Elnätsbolaget ansöker om tillstånd (koncession) hos Energimarknadsinspektionen.

Vattenfall Eldistribution tillämpar en likabehandlingsprincip av såväl bolagets kunder samt berörda markägare och andra intressenter. De som berörs av en kraftledning förespråkar alltid att den markförläggs då det medför ett mindre intrång. För leva upp till likabehandlingsprincipen gentemot omvärlden måste Vattenfall Eldistribution, i varje enskilt projekt där krav ställs på markförläggning av befintlig luftledning, bedöma konsekvenserna för regionnätet i sin helhet om befintliga luftledningar alltid skulle markförläggas i samma typ av miljö som i det aktuella projektet. Vattenfall Eldistribution förordar därför luftledning vid ansökan om tillstånd (koncession) på högre spänningsnivåer. Endast i undantagsfall när fysiskt utrymme för att få plats med luftledning saknas kan markförlagd kabel förordas och då endast på kortast möjliga sträcka.

2022-04-29

Markförlagd kabel på högre spänningsnivåer leder till tekniska utmaningar som är komplexa att hantera och ett helt markförlagt regionnät skulle i praktiken vara näst intill omöjligt att driva. Markförlagd kabel i regionnätet måste därför begränsas som försiktighetsprincip. Vattenfall Eldistribution förordar därför luftledning vid ansökan om tillstånd (koncession) på högre spänningsnivåer. Endast i undantagsfall där det är mycket svårt att få plats med luftledning kan markförlagd kabel förordas, förutsatt att de tekniska riskerna kan accepteras. Om kommunen önskar initiera en flytt eller förändring av anläggningar i regionnätet är det av stor vikt att Vattenfall Eldistribution i mycket god tid kontaktas för att påbörja arbetet med en ledningsflytt och/eller en ombyggnad av befintlig transformatorstation.

***Kommentar:** Dialog har förts i samband med framtagandet av planförslaget och ytterligare samtal kommer att hållas i samband med detaljplanering av respektive område. Västerås stad ser fram emot fortsatt gott samarbete med Vattenfall Eldistribution.*

ORGANISATIONER, FÖRENINGAR M.M.

Cykelfrämjandet Västerås

”Vi anser att det är av yttersta vikt att verksamhetsområdena planeras på ett sådant sätt att det gynnar och möjliggör cykling till och från områdena. För de områden som är utanför Västerås så förordar vi att det byggs snabbcykelväg till dessa.”

***Kommentar:** Tack för era medskick! Yttrandet medför inga ändringar av planförslaget då möjligheten till cykelväg redan behandlas för respektive område.*

Friluftsförbundet Västerås

”Friluftsförbundet Västerås har granskat TÖP 73 och har inget att invända. De nya verksamhetsområden är inte på några områden som vi nyttjar i dag.”

***Kommentar:** Yttrandet medför inga ändringar av planförslaget.*

Naturskyddsföreningen Västerås

”Naturskyddsföreningen i Västerås har tagit del av samrådsunderlaget och lämnar nedanstående synpunkter. Fortsättningsvis förkortas Naturskyddsföreningen i Västerås enbart som Naturskyddsföreningen.

Naturvärden

De nu gjorda naturvärdesinventeringarna för TÖP 73 indikerar att det troligen inte finns några höga naturvärden inom föreslagna verksamhetsområden. På sidan 27 i Hållbarhetsbedömningen står att ”En av tilläggets övergripande riktlinjer är att det för samtliga områden kommer att krävas fördjupade utredningar/artinventeringar för att säkerställa hanteringen av eventuella naturvärden och minimera påverkan på dessa. Denna riktlinje ger ett tydligt stöd för det kommande planarbetet.”

2022-04-29

Naturskyddsföreningen väljer att invänta de kommande detaljplanerna och naturvärdesinventeringarna kopplade till dessa och därefter komma med mer uttömmande svar i de delar som blir aktuella.

Klimat, klimatpåverkan

På sidan 28, Bedömningsgrunder står ” *Klimatlagen trädde i kraft i svensk lag 1 januari 2018. Den binder regeringen vid att föra en politik för att Sveriges nettoutsläpp av växthusgaser senast år 2045 ska vara noll. De svenska målen är satta mot bakgrund av de mål som EU satt till 2030. Unionens samlade utsläpp ska minska med 40procent till detta år jämfört med 1990.*

Men i juli i år har EU-kommissionen lagt fram förslag att Unionens samlade utsläpp skall minska med 55 procent jämfört med 1990 och att EU skall vara helt klimatneutralt år 2050. Det är för Naturskyddsföreningen oklart hur detta påverka bedömningen av klimatpåverkan för TÖP 73.”

***Kommentar:** Tack för era medskick! Till granskningsversionen av planen har område Avfart Östanbro lyfts bort ur förslaget bland annat på grund av ytterligare information kopplat till naturvärden på platsen. För område Tunbytorp-Hökåsen har detaljplanering påbörjats och flera utredningar avseende naturvärden genomförs inom ramen för den aktuella detaljplanen.*

Nya riktlinjer avseende naturvärden, ekosystemtjänster, biologisk mångfald och klimatanpassning har lagts till i granskningsförslaget.

YTTRANDEN AVSEENDE VÄSTJÄDRA

Mellanskog

Skogsägarföreningen Mellanskog arrenderar idag en yta på 6 500 m² för mellanlagring av virke på en del av fastighet Oppvreta 1:4 i Västerås kommun. Detta är en etablerad verksamhet som funnits på platsen sedan 2007 enligt dokumentation men kan vara äldre än så. Det är vi på Mellanskog som har asfalterat ytan för att bedriva vår verksamhet.

Vi kör in ved från avverkningar i närområdet för att sedan sönderdela till flis, denna flis körs sedan till bland annat Mälarenergi i Västerås för värme- och elproduktion. Mellanskog är en viktig leverantör för Mälarenergi då vi tack vare vår terminalverksamhet snabbt kan ställa om, vara flexibla och effektiva i våra leveranser.

Detta år och även tidigare år har och är det högt tryck på avverkning i området på grund av Granbarkborreangrepp och stora skador på skog i upptagningsområdet. Mellanskog förvaltar Västerås stads skogar och även stora allmänningar i närheten av Västerås och har tack vare terminalen möjlighet att transportera bort volymer som avverks stadsnära och se till att de inte ligger material och stör medborgare i anslutning till deras hem.

2022-04-29

Verksamheten som Mellanskog bedriver är en del i ett viktigt samarbete för att jobba mot klimatsmarta mål i regionen.

Om verksamheten inte kan fortsätta bedrivas på grund av myndighetsbeslut skulle vi få svårare att kunna säkra upp leveranser, vi skulle få längre transportavstånd och vår klimatpåverkan skulle öka. Vi skulle också sakna möjlighet att snabbt transportera bort material som ligger illa till stadsnära.

***Kommentar:** Till granskningsversionen av planen har den föreslagna utbredningen av området vid Västjädra ändrats och minskats ner vilket medför att virkesupplaget kommer kunna vara kvar under lång tid framöver. Virkesupplag eller andra typer av lagringsytor skulle eventuellt även fortsättningsvis kunna vara en möjlig verksamhet inom delar av det föreslagna verksamhetsområdet.*

Västjädra 2:8 Gunilla Nilsson och Ingvar Nilsson, Oppvreta 1:4 Anneli Niskanen och Åke Johansson, Dingtuna-Gocksta 1:18 Joakim Carlsson och Dingtuna-Gocksta 1:19 Arne Pettersson

Yttrandet har sammanfattats. För att ta del av yttrandet i sin helhet hänvisas till kommunstyrelseförvaltningens diarium, KS 2020-04-29 § 188.

” Ett Nej är alltid Ett Nej”.

Vi är av den uppfattningen att jord och skog ska brukas inte förbrukas. Det har bott människor här åtminstone 3000-3500år, har vi rätt att fördärva dess naturliga funktion för kortsiktiga ekonomiska vinningar? Den mark typ som påverkats minst av ändrade brukningsätt genom århundradena är sannolikt skogsmarken, här borde finnas många lämningar av våra föregångare i många generationer före oss med tanke på hur länge människor bott här.

Vid en exploatering utplånas alla dessa lämningar för evigt. Vi ifrågasätter idag hur man tidigare rev och byggde både i urbana miljöer o annan mark utan att ta hänsyn till historien, viktigt är att vi om inte bevarar så åtminstone dokumenterar all historia som finns inte bara redan registrerade lämningar.

Vatten

Det tänkta industri området innehåller ett antal våtmarkselement. Dessa har betydelse för avrinningen från området, de fungerar som fördröjningsmagasin. Skogen i sig är enormt vattenhållande. Dikningsföretag är gemensamhetsanläggningar för avvattning av större områden, de aktuella utloppsområdena är biflöden till ett gemensamt utlopp i sjön Freden. Kapacitetsberäkningarna som gjordes vid anläggandet hade en viss överkapacitet, det har gjort att de fungerar än idag. Men med tillförandet av mer hårdgjorda ytor börjar flödena nå de nivåer som systemet max klarar av. När marginalen till kapacitetstaket är liten kan även enstaka kraftiga regn förorsaka stora problem. När vattennivåerna överstiger utfallshöjderna för dräneringar och täckdiken blir det stopp för utflödena och förorsakar risk för vatteninträning i

2022-04-29

infiltrationsbäddar, källare, dricksvattenbrunnar samt försvårar produktionen av livsmedel (sämre avkastning per hektar, skördeskador, förseningar i sådd och skörd mm.) Med tillförande av mer hårdgjorda ytor krymper kapacitetmarginerna fort. De ytor som nu avses är utbyggnaden av RV 56 och E18, som påverkar främst det västra utrinningsområdet samt sammanflödet innan Freden. Kommer dessutom den tänkta exploateringen till, kommer troligen marginalen överstigas väsentligt.

Vi är däremot medvetna om det finns olika tekniska lösningar att hantera vattenmängderna men de ska ändå hanteras. Den innehåller inte heller sådana saker som 100års regn och liknande saker, utan försöker ge bild av skillnaden mellan hårdgjorda ytor och skog vid normal nederbörd. Den mängd vatten som bevuxen skogsmark avvattnas med är relativt liten i jämförelse med hårdgjorda ytor. Vatten är vårt viktigaste livsmedel, men det kan även straffa oss hårt. Kommer kapaciteten i diken o kulvertar att klara volymerna? Vi vet att kommer att få mer "extremväder", som påverkar flödena.

Buller

Den skog som växer inom området fungerar som bullerskydd. Inom närområdet ligger nästan ständigt en "bullermatta", den påverkas av tidpunkten på dygnet, veckodag, årstid, temperatur, väderlek mm. Där bullret har störst påverkan är det områden där det saknas skog, det är en väldigt stor skillnad på ljudnivåerna bakom skogen, mot öppen terräng. Trafikbullret hörs vid viss väderlek flera kilometer från vägarna. Den säkerhetsavverkning som Trafikverket genomfört efter RV56, påverkar bullernivån i väsentlig grad på de berörda fastigheterna. Här märks skillnaden redan efter relativt liten förtunning av skogsridån.

Trafiksituationen på väg 555 och 622 kommer definitivt att påverkas, den är idag stundtals väldigt intensiv då de används som omledningsväg för E18. Det föreslagna verksamhetsområdet riskerar även att påverka de mindre vägarna i omgivningen.

Företag och boende

Närområdet (inte bara det tänkta industriområdet) är redan idag hårt belastat av olika infrastrukturprojekt som kraftledningar, stora riksbredbandsstråk, fjärrvärmestråk utmed väg 555 mm. Men särskilt de fastigheter som ligger invid de stora vägarna. De påverkas av restriktioner och hinder för sitt brukande och nyttjande av sina fastigheter som normalt inte föreligger om dylika projekt inte finns. Dessa närboende kommer även av att drabbas av det tänkta industriområdet direkt eller indirekt vilket negativt påverkar deras livssituation. Idag har markerna öster om det tänkta industriområdet ett formellt skydd, gäller både norr och söder om E18. De marker som idag saknar skydd ligger på de mindre fastigheterna. De icke skyddade finns arealerna norr om E18 väster om väg 622 och i söder väster om RV56.

2022-04-29

Här kommer funderingar på om utveckling av de företag som i dag finns i området, för det verkar som jord- och skogsbrukare inte anses vara "riktiga företagare" utan våra fastigheter ska vara en markresurs, samt lämna plats för "finare företagare från stan" och andra urbana satsningar.

Den uppfattningen stärktes vid det s.k. digitala samrådsmötet med de svar som lämnades, att landsbygden och dess invånare har ett mycket ringa värde.

Respekten för de värden som finns i skog och mark och det levande verkar vara obefintlig.

Den företagsverksamhet som idag bedrivs i området är aktivt jord- och skogsbruk samt Mellanskogs flisupplag som är en aktiv länk i virkes och flislogistiken. Den fortsatta planeringen verkar vara för att kommunens önskemål på något sätt ska tvingas igenom (lagfarna ägare är bara ett litet hinder som ska övervinnas).

Denna osäkerhet påverkar människorna i omgivningen, vissa oroar sig för om de kan bo kvar, andra säger att de inte ens vill tänka på detta för det är för jobbigt.

Helt klart är att hela projektet påverkar omgivningen negativt i olika grad.

En sådan förändring av miljön påverkar ju inte enbart de tillfrågade markägarna utan även hela den omgivande bygden. Därför motsätter vi oss den fortsatta planeringen, då exploateringen inte kan bli aktuell i och med att vi inte säljer marken. Då vi upplever att det är vi och den omgivande bygden som får en mycket påtaglig försämring av närmiljön och livssituationen.

***Kommentar:** Planförslagets syfte är att visa på lokalisering av nya verksamhetsområden i kommunen och ge ett juridiskt stöd för att möjliggöra markförvärv. Det är varje kommuns skyldighet att ha en aktuell översiktsplan som visar vägen för hur kommunen vill växa. Innehållet i översiktsplanen är vägledande men inte juridiskt bindande. I översiktsplanen ska kommunen visa hur allmänna intressen främjas och tas hänsyn till. Enskilda intressen ska normalt inte hanteras här utan dessa vägs in i detaljplaneskedet. Den demokratiska aspekten i planprocessen är dock viktig även i översiktsplaneringen. Till granskningsversionen av planen har den föreslagna utbredningen av området vid Västjädra ändrats och minskats ner för att tillmötesgå markägarnas intressen.*

Mark är precis som ni skriver en ändlig resurs och alla utpekanden ska därför noggrant övervägas. Vilka intressen väger tyngst på varje enskild plats?! Denna avvägning mellan olika intressen bör i det här fallet ske i arbetet med den nya kommuntäckande översiktsplan där ett helhetsgrepp kan tas gällande de allmänna intressena. Området är fortfarande intressant och ändrad markanvändning kan därmed komma att utredas i kommande planarbeten.

2022-04-29

YTTRANDE AVSEENDE TUNBYTORP HÖKÅSEN

Jan Sjöblom

Som privatperson har jag tagit del av TÖP 73. Vad jag kan se så framgår det inte något om elljusspåret väster om Hökåsen. Själv är jag boende i Tillberga och nyttjar nämnda spår några gånger/år. Då jag nästan dagligen passerar parkeringen kan jag se att det oftast står bilar parkerade som tillhör besökare till spåret.

Kommentar: Avsikten är att motionsspåret ska kunna vara kvar. Den delen av skogen är inte inkluderad i det utpekade området. Kartan förtydligas till granskningsversionen.

YTTRANDE AVSEENDE IRSTA ETAPP 2

Frida och Jimmy Magnusson, Grävlinge 2:9 och 2:12

Yttrandet har sammanfattats. För att ta del av yttrandet i sin helhet hänvisas till kommunstyrelseförvaltningens diarium, KS 2020-04-29 § 188.

'Både livsmedelsstrategin och Västerås stads FÖP har identifierat jordbruksmark som prioriterad och ska skyddas från exploatering. Att frigöra mark för exploatering kan inte gå före livsmedelsproduktion utan kommunen borde där följa sina styrdokument och avstå från att ta produktiv mark i anspråk för byggnation som beskrivs i TÖP73. Förlorad jordbruksmark kan inte ersättas och lantbruken runt Västerås har goda förutsättningar för att klara klimatförändringar. Därför borde all jordbruksmark fortsatt vara fredad i enlighet med beslutade styrdokument.

I samrådshandlingarna utgår kommunens behov enkom från att staden ska växa och industriernas behov prioriteras högst. Västerås kommun har till ytan en mycket stor andel landsbygd som inte nämns alls som en förutsättning för en hållbar framtid eller att där finns behov från dem som verkar och bor där. Att endast utgår från att staden ska växa och företagen i denna är inte ekologiskt hållbart eller långsiktigt strategiskt. Livsmedel, energiförsörjning, råvaror och ekosystemtjänster finns på landsbygden och är livsviktiga för ett långsiktigt hållbart samhälle. Även ur beredskapssynpunkt är det viktigt att varje stad har en välmående landsbygd i sin närhet. Att bara frigöra mark för mer industri är inte vitalt annat än för stora industrier och politiskt ekonomiska intressen, däremot är det hållbart att främja en välmående landsbygd och de gröna näringar som finns där. Istället för att främja exploatering av ändliga resurser på landsbygden borde fokus istället vara att utveckla landsbygdens möjligheter och förstärka de värden som finns där i form av skog, jordbruksmark, vatten, djurliv, rekreation, livsmedelsproduktion och alla ekosystemtjänster.

2022-04-29

Det finns ännu tid för politiken att omvärdera och sätta bevarandet av landsbygden och därmed ekologisk hållbarhet högre än vad det antagna styrdokumentet "Handlingsplan för att tillgodose behovet av mark för näringslivet i Västerås" där mark för utökad industri prioriteras. De gröna näringarna är den hållbara framtiden, inte stora hårdgjorda ytor med industrilandskap.

De områden som utpekats för exploatering har ingen anknytning till alternativa transportvägar så som båttrafik via Mälaren eller tågnätet. Alla transporter kommer att ske via vägnätet där vi idag har en mycket stor andel fossila transporter i form av lastbilar. Detta har en negativ miljöpåverkan och kommer att försämra livsmiljön för både boende och för ekosystemet och djurlivet. Idag är områdena som beskrivs i TÖP73 ett bra habitat för djurliv och insekter med varierad terräng och goda möjligheter för långvarig etablering. Om planer finns att gå vidare med exploateringen måste det säkerställas att grön infrastruktur tillämpas fullt ut så korridorer skapas för djurliv, fåglar, reptiler och insekter så dessa inte blir negativt påverkade.

Stora hårdgjorda ytor som industriområden innebär att stora vattenmängder behöver avledas istället för att hanteras på platsen som idag. Vattenflöden genom industriområden riskerar att föra med sig föroreningar. Klimatförändringarna innebär att vi framöver måste ta höjd för högre vattenflöden och stora hårdgjorda ytor innebär att den stora mängd vattens om genereras där flyter vidare till närliggande fastigheter och områden med negativ påverkan. Eftersom området som beskrivs i TÖP73 i vissa delar ligger på höga punkter kommer närliggande låglänta områden att få ta emot ökade flöden som även riskerar att vara förorenade.

I den landskaps- och kulturmiljöanalys Tyréns tagit fram på uppdrag av Västerås stad fastställs att stora delar av området som berörs i TÖP73 ingår i ett riksintresse för kulturmiljövården (Badelunda [K:U 25] och Irsta [K:U 31]). Även i "Naturvårdsplan för Västmanlands län" är området särskilt utpekat som ett värdefullt. Västerås kommun har en gammal och anrik historia både i stadsnära miljö men framför allt ute på omkringliggande landsbygd. Identiteten är tydlig i landskapet och främst ute på landsbygden där dessa verksamhetsområden planeras för. Istället för den historiska landsbygd vi idag får ta del av och som lockar turister, näringsliv på landsbygden och inflyttning till landsbygden får vi en industri längst hela stråket mellan Enköping och Västerås. Ett ogästvänligt landskap där bygdens identitet och historia kommer att ta stor skada. Det värde som finns att bo och verka på en vacker, rogivande och historiskt viktig landsbygd kommer att minska drastiskt och även skada de gröna näringarna och besöksverksamheterna ute på landsbygden. Det finns ingen som vill se och

2022-04-29

uppleva ett landskap där hårdgjorda ytor, logistik och industribyggnader dominerar.

Det finns ingen barnkonsekvensanalys gjord för vare sig översiktsplanen eller TÖP73. Den förändring som beskrivs i TÖP73 påverkar barn i mycket hög utsträckning, både direkt och indirekt.

Förslaget i TÖP73 beskriver stora förändringar i trafikflöden. Det framgår inte hur en säker trafikmiljö ska upprättas om en exploatering skulle ske. Vid området kring Anundshög finns en stor andel oskyddade trafikanter och besökande som det inte finns lösningar med separerade trafikslag för.

Landsbygden kan erbjuda minst lika många arbetstillfällen som en ny industri om denna får samma stöd av kommunen som urbaniseringen får idag. Runt Västerås finns välmående mark och natur som har stora potential för utveckling. Bland annat i form av turismnäring, lantbruk, gröna näringar och mindre företag. Företagare på landsbygden har de vackra och historiska omgivningarna som grund för att locka turister, besökare och boenden till sig. Intresset för "hemester" och turism inom Sverige är på frammarsch sedan många år där Mälardalen med sin geografiska placering kan ta hem en stor andel av intäkterna från turismen genom sina vackra och anrika omgivningar i kombination med drivna företagare på landsbygden. Landskapet mellan Enköping och Västerås ska inbjuda till att stanna och ta del av den anrika historia som finns, uppleva det som Västerås kommun kan erbjuda med sin anrika historia och vackra öppna landskap. Den utveckling som beskrivs i TÖP73 kommer att skada platsvarumärket för både Mälardalen, Västmanland och Västerås kommun.

Förr innebar etablering av större industrier oftast att många arbetstillfällen skapades. I dagens industrier är det mesta automatiserat och därför tillför inte nya industrier arbetstillfällen i så stor utsträckning. Däremot skapas varje år fler och fler arbetstillfällen inom de gröna näringarna som finns starkt representerade i området. Exploatering för industrimark tillför därför ingen ekonomisk hållbarhet, ej heller ekologisk eller social och bidrar inte till en hållbar samhällsutveckling.'

Kommentar: *Det tematiska tilläggets syfte är att visa på lokalisering av nya verksamhetsområden i kommunen och ge ett juridiskt stöd för att möjliggöra markförvärv. Inom ramen för denna markanvändning ryms även verksamheter som stärker den gröna omställningen. Vid utpekandet har stor hänsyn tagits till platsens förutsättningar och produktiv jordbruksmark har undvikits så långt det har varit möjligt. Planförslaget pekar inte ut mark för de övriga allmänna*

2022-04-29

intressena utan detta hanteras inom den kommuntäckande översiktsplanen ÖP 2026 och i arbetet med den kommande översiktsplanen för Västerås.

Det i TÖP 73 föreslagna verksamhetsområdet vid Irsta är en direkt följd av lokaliseringen av det verksamhetsområde som kommer att byggas i anslutning till den befintliga avfarten från E18. För att hushålla med ianspråktaga resurser bedömer vi det som rimligt att bygga vidare på den plats dit infrastruktur redan kommer att dras fram. En ny riktlinje har lagts till i granskningsversionen avseende avvägning mellan hushållande av mark och skapande av exempelvis antal nya arbetstillfällen för att maximera nyttan av ianspråktagandet.

Trafikföringen till och från detta område har utretts i samband med framtagandet av FÖP 70 och efterföljande detaljplanering. Ytterligare trafikutredningar kommer behöva tas fram i samband med fortsatt planering av detta tillkommande område.

Som en del av planen har en Hållbarhetskonsekvensbedömning tagits fram av WSP. I den bedöms, utöver de lagstadgade miljökonsekvenserna, även samhällsekonomiska och sociala konsekvenser av planförslaget såsom Trygghet och trivsel, Hållbart vardagsliv och levande samhällen, Hälsa och livsmiljö, Inkludering och social sammanhållning och Risk och klimatanpassning. Där stäms även planförslaget av mot relevanta mål för planeringen som hållbarhetsmål, miljökvalitetsmål och barnkonventionen. I samband med fortsatt planering ska barnperspektivet belysas ytterligare i utformningen av de områden som är belägna i närheten av nuvarande eller kommande bostadsområden.

Till granskningsförslaget har ytterligare riktlinjer utarbetats avseende bevarande av biologisk mångfald, ekosystemtjänster, ekologiska samband och klimatanpassning. I samband med detaljplanering genomförs alltid detaljerade dagvattenutredningar där lämpliga åtgärder för respektive område beskrivs.

Inför framtagandet av granskningsversionen av planförslaget har Tyréns, på kommunens uppdrag, tagit fram en ny Landskapsbilds- och kulturmiljöanalys för de i TÖP 73 utpekade områdena.

Riksintresset Irsta ligger söder om verksamhetsområdet. Med tanke på befintliga skogspartier och under förutsättning att en busk-/trädridå anläggs i verksamhetsområdets södra del bedöms påverkan på riskintresseområdet bli liten. Riksintresset Badelunda ligger nordväst om verksamhetsområdet. Riksintresseområdets kärna, Anundshög har sannolikt ingen eller begränsad visuell kontakt med verksamhetsområdet. Påverkan på dessa delar borde därför bli liten.

2022-04-29

Området närmast verksamhetsområdet har direkt visuell kontakt och påverkan där blir såklart något större men sammanlagt borde påverkan på hela riksintresseområdet bli ganska liten. Att landskapsbilden till viss del blir påverkad i samband med att långa siktlinjer bryts är tyvärr oundvikligt.

Till granskningsversionen av planen har riktlinjerna för den fortsatta planeringen dock skärpts rörande gestaltning och hänsyn till landskapsbilden för att minimera den negativa påverkan som kan förväntas.

YTTRANDEN AVSEENDE AVFART 140 ÖSTANBRO

92 av totalt 119 inkomna yttranden rör det område som i samrådsversionen benämndes Område F Avfart Östanbro. Större delen av dessa yttranden har lämnats in av privatpersoner. Ett mindre antal av dessa är från direkt berörda markägare. Övriga synpunkter kommer från mer eller mindre närboende samt från Kungsåra Hembygdsförening och Kungsåra bygdegårdsförening. I denna samrådsredogörelse sammanfattas de inkomna yttrandena och ett gemensamt svar återges. För att ta del av alla yttranden i sin helhet hänvisas till kommunstyrelseförvaltningens diarium, KS 2020-04-29 § 188.

Sammanfattning av innehållet i de inkomna yttrandena:

- Det utpekade området är viktigt för närboendes rekreation och nyttjas som såväl jaktmark som för bär- och svamplockning av både närboende och ditresta.
- Stort motstånd från markägarna att sälja.
- Krockar med motstående intressen. En av markägarna har långtgående tankar om husbyggnation på sin mark.
- Känsломässig påverkan – de berörda har flyttat ut på landet för att komma bort från staden, för lugn och ro och bo på landet, ej bo granne med industri. I yttrandena lyfts även oro för hur störande är störande verksamhet? Och när planerna isåfall kommer att genomföras.
- Hälsomässig påverkan. Kan det föreslagna området riskera att inverka negativt på närboendes hälsa?
- Visuell påverkan - om/när skogen avverkas så kommer man trots minst 250 meters avstånd se verksamhetsområdet (större delen av skogen är snart avverkningsmogen och en del av området är redan kalhygge).
- Entré till Västerås. Vill vi visa upp ett industriområde det första vi gör?
- Landskapsbilden med koppling till kulturmiljön riskerar att påverkas negativt av en stor exploatering.
- Befarad värdeminskning av fastigheter.
- Oro för stor trafikökning på gamla Stockholmsvägen (vägen mot Irsta). Redan idag problem vid omledning av trafik p.g.a. trafikolyckor eller vid

2022-04-29

trafikkontroller på E18. Många kör fort här. Ett stort verksamhetsområde på platsen skulle innebära ökade transporter till, från och inom området med medföljande bullerproblematik och risk för olyckor.

- Oro för vattentillgång/kvalitet på dricksvatten. Alla har egna brunnar, kan eventuell schaktning/utfyllnad och hårdgörande av mark i samband med byggnation påverka dricksvattnet negativt för kringboende?
- Klimataspekten. Långt från staden, ej nära hamn eller järnväg. Hur rimmar detta med Sveriges miljömål?
- Det utpekade området innehåller flera våta delar med höga naturvärden. Våtmarker är viktiga såväl för ekologin som för klimatet Anpassning då de håller kvar vattnet i landskapet. Ska enligt uppgift från invånare finnas salamander i flera av de våta områdena. Preciserar dock inte närmare var.
- Området saknar idag tillgång till gemensam teknisk infrastruktur som exempelvis VA och fjärrvärme.

Kommentar: Det som i samrådsversionen av planen benämndes som Område F Avfart Östanbro, utgår till granskningsversionen.

Planförslagets syfte är att visa på lokalisering av nya verksamhetsområden i kommunen och ge ett juridiskt stöd för att möjliggöra markförvärv av råmark som kan planläggas som verksamhetsmark. Det är varje kommuns skyldighet att ha en aktuell översiktsplan som visar vägen för hur kommunen vill växa. Innehållet i översiktsplanen är vägledande men inte juridiskt bindande. I översiktsplanen ska kommunen visa hur allmänna intressen främjas och tas hänsyn till. Enskilda intressen ska normalt inte hanteras här utan dessa vägs in i detaljplaneskedet. Det tematiska tillägget är en del av kommunens rullande översiktsplanering. Den demokratiska aspekten i planprocessen är dock viktig även i översiktsplaneringen.

Mark är en ändlig resurs och alla utpekanden ska därför noggrant övervägas. Passar platsen kanske bättre för annan markanvändning? Denna avvägning mellan olika intressen bör i det här fallet ske i arbetet med den nya kommuntäckande översiktsplan där ett helhetsgrepp tas vad gäller de allmänna intressena.

Föreslagen tidshorisont för det tematiska tillägget är år 2030. Då bedöms en ny översiktsplan vara antagen och innehållet i detta planförslag ska då ha arbetats in i den nya kommuntäckande översiktsplanen. Detta tillägg ska därför ge förslag på lokalisering av ny verksamhetsmark i kommunen ur ett mer kortsiktigt perspektiv medan det mer långsiktiga utpekandet kommer att hanteras i den nya översiktsplanen. Möjlig genomförandetid är därmed en viktig faktor som spelar in

2022-04-29

i utpekandet av förslag till ny verksamhetsmark i det tematiska tillägget. I och med markägarnas ovilja att sälja samt avstånd till befintlig infrastruktur skulle ett eventuellt genomförande ligga väldigt långt fram i tiden. Ett utpekande av området i detta tematiska tillägg är därmed inte möjligt att genomföra inom föreslagen tidshorisont.

Bilaga 1 Länsstyrelsens yttrande

AVD MÄNNISKA OCH SAMHÄLLE-SAMHÄLLSPLANERING
O KULTURMILJÖ
Annette Rydqvist
Samhällsplanerare
Telefon 010-2249452
annette.rydqvist@lansstyrelsen.se

Västerås kommun
Stadsbyggnadsförvaltningen
stadsbyggnadsforvaltningen@vasteras.se

Begäran om samråd för tematiskt tillägg till Västerås - Översiktsplan, ÖP 2026 - Mark för nya verksamhetsområden, TÖP 73 - KS 2020/00756

Rubricerat ärende har översänts till Länsstyrelsen för samråd den 18 juni 2021 enligt 3 kap 9 § Plan- och bygglagen (PBL 2010:900). Avgränsningssamråd för Hållbarhetsbedömning tillhörande TÖP 73 hölls med Länsstyrelsen den 4 december 2020.

Sammanfattning

Syftet med det tematiska tillägget till Västerås översiktsplan 2026 är att visa på lokalisering av nya verksamhetsområden i kommunen och ge ett juridiskt stöd för att möjliggöra markförvärv av råmark som kan planläggas som verksamhetsmark. Det tematiska tillägget är giltigt från antagandet av planen och tills vidare. Föreslagen tidshorisont för tillägget är år 2030. Då bedöms en ny översiktsplan vara antagen och innehållet i tillägget har då arbetats in i den nya kommuntäckande översiktsplanen. I det tematiska tillägget föreslås sju nya områden (tio delområden) som lämpliga att ta i anspråk för markanvändningen Verksamheter och Industri. Sammanlagt drygt 500 hektar förslås som mark för nya verksamheter i Västerås.

Länsstyrelsens ansvarsområden enligt plan- och bygglagen

Under samrådet ska Länsstyrelsen särskilt

1. Ta tillvara och samordna statens intressen,
2. Tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap (PBL 2010:900) som hänsyn bör tas till vid beslut om användning av mark- och vattenområden,
3. Verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap miljöbalken tillgodoses, att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap miljöbalken följs och att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap 18 e § första stycket miljöbalken,

4. Verka för sådana frågor om användning av mark- och vattenområden som angår två eller fler kommuner samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. Verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller risker för olyckor, översvämning eller erosion

Övergripande

Länsstyrelsen anser att det är positivt att lokaliseringsutredningen har en bred ansats och att ett flertal aspekter har beaktats vid val av områden. Länsstyrelsen kan i det här planeringsskedet inom flera områden inte göra bedömningar av planförslagens konsekvenser eftersom de är beroende av vilka verksamheter som kommer att etablera sig inom de utvalda verksamhetsområdena. Länsstyrelsen ser det som positivt att det framgår av planförslaget att det kommer att behövas fortsatta och fördjupade utredningar inför fortsatt planarbete.

Länsstyrelsen vill också informera om att länsstyrelserna gemensamt har tagit fram den webbaserade söktjänsten Planeringskatalogen som riktar sig till personer som arbetar med fysisk planering. Söktjänsten innehåller rapporter, vägledningar, geodata och karttjänster vilka kan användas i det fortsatta planarbetet.

Riksintressen enligt 3 eller 4 kap miljöbalken

Kommunikationer

Länsstyrelsen instämmer i Trafikverkets yttrande (TRV 2021/77037) som bifogas i sin helhet. Samtliga verksamhetsområden som pekas ut i tillägget ligger i anslutning till statlig infrastruktur, varav flera av dessa är riksintressen för kommunikationer. Etableringar i områdena kan komma att påverka eller påverkas av infrastrukturen. Länsstyrelsen och Trafikverket välkomnar därför till en dialog i tidigt skede med Västerås kommun vid framtida planarbete för att säkerställa en god framkomlighet och trafiksäkerhet samt ge bästa möjliga förutsättningar för verksamhetsområdena.

Kulturmiljövård

Enligt förslaget kommer fem riksintresseområden för kulturmiljövården att påverkas av förslaget: Dingtuna-Östjädra (U20), Svartåns dalgång med Skultuna bruk (U19), Badelunda (U25), Irsta (U31) och Östanbro (U28).

Länsstyrelsen ser att även åtgärder utanför riksintresset kan komma att påverka. Det är därför viktigt att en fördjupad kulturmiljöutredning tas fram med en konsekvensanalys för att utreda hur planerade verksamhetsområden kan komma att påverka riksintresse för kulturmiljövården inom och utanför.

Naturvård

Länsstyrelsen ser det som positivt att områden med utpekade höga naturvärden har undvikits vid lokaliseringen av områden för ny verksamhetsmark.

Miljökvalitetsnormer enligt 5 kap miljöbalken

Länsstyrelsen har inget att erinra i detta skede av planeringen kring hur frågan om miljökvalitetsnormer har beaktats. Frågan granskas i efterföljande planering i detaljplaneskedet för att säkerställa att MKN följs.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen har inget att erinra över hur samordning av användning av mark och vattenområden som angår två eller fler kommuner har genomförts i arbetet med TÖP 73.

Hälsa och säkerhet

Buller

Länsstyrelsen kan i det här skedet när det ännu inte är klart vilka verksamheter som kommer att etablera sig i föreslagna verksamhetsområden inte bedöma förekomsten av buller. Kommunen kommer att ta fram bullerutredningar i samband med efterföljande planeringsskeden. Länsstyrelsens bedömningar för de föreslagna verksamhetsområdena kommer därför att skjutas fram till efterföljande skeden i planeringen.

Länsstyrelsen vill dock redan nu göra följande medskick för Verksamhetsområde G, Tillberga. Här ser Länsstyrelsen en risk för att bullernivåerna vid omkringliggande bostäder kommer att öka väsentligt på grund av godstransporter till och från verksamhetsområdet och omlastning av gods inom området.

Farligt gods

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att det kommer att krävas riskinventeringar och utredningar längs med det allmänna väg- och järnvägsnätet för att minimera risken för skada med anledning av olyckor på riksvägarna och berörd järnvägssträcka då alla dessa är utpekade som transportleder för farligt gods.

Allmänna intressen

Kulturmiljö

Länsstyrelsen ser också att en utredning görs för att utreda hur övriga kulturmiljöer, kyrkomiljöer och landskapsbilden kan påverkas av föreslagna verksamhetsområden.

Länsstyrelsen vill också upplysa om att det i anslutning till de föreslagna verksamhetsområdena finns bevarandeprogram för odlingslandskapet.

Naturmiljö

Länsstyrelsen kan med det underlag som finns tillgängligt idag inte bedöma vilken påverkan planförslaget kommer att ha på naturmiljön. Vilken typ av verksamheter som kan bli aktuella inom respektive verksamhetsområde är till stor del avgörande för hur naturen kommer att påverkas. Vid Skästa kan till exempel verksamhet som kan påverka vattendrag som har kontakt med Asköbäcken vara direkt olämplig eftersom bäcken rinner ut i Asköviken som är Natura 2000-område.

Relaterad lagstiftning

Fornlämningar

Länsstyrelsen ser att arkeologiska åtgärder behöver genomföras för samtliga områden. För område D: Tunbytorp-Hökåsen kan eventuellt arkeologi utgå då Länsstyrelsen inväntar resultat från en pågående angränsande arkeologisk utredning.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen ser positivt på att den för tillägget utförda dagvattenutredningen har kartlagt risker för översvämning som är klimatrelaterade i varje utredningsområde samt hur de kan minska eller upphöra.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Stefan Renlund med samhällsplanerare Annette Rydqvist som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Anna Onsten-Molander, miljöskyddshandläggare Mikael Wulff, naturvårdshandläggare Inga-Lill Nyberg, kulturmiljöhandläggare Christina Svensson och byggnadsantikvarie Isa Lindqvist.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Yttrande för kännedom från:

Trafikverket (TRV 2021/77037)